

กฎบัตรผู้ตรวจสอบภายใน
สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ
ประจำปี พ.ศ. 2568

กฎบัตรฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับมีความเข้าใจโดยสรุป เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ขอบเขต อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบภายในของสถาบัน

1. วัตถุประสงค์

การตรวจสอบภายใน คือการปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ภายในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานทุกระดับขององค์กร ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้รับผิดชอบในการวิเคราะห์ ประเมิน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ และข้อมูล เพื่อสนับสนุนแก่ผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน รวมถึงการสนับสนุนให้มีการควบคุมภายในที่ดี เกิดประสิทธิภาพภายใต้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมอีกด้วย ตลอดจนเป็นการปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 ซึ่งมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในระดับสากล

2. ขอบเขต

ขอบเขตของการตรวจสอบภายใน มีดังนี้

1. การตรวจสอบและประเมินผลการควบคุมภายใน การกำกับดูแลของสถาบันฯ ซึ่งครอบคลุมถึงระบบงานสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ระบบการบริหารความเสี่ยง และประเมินผลเพื่อให้เกิด ผลดังนี้

- 1.1 เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงาน หรือการใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพ
- 1.2 เพื่อให้เกิดความมั่นใจในความถูกต้องครบถ้วน และน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินและการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีการที่ใช้วินิจัยและวัดผลการดำเนินงาน
- 1.3 การดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ของสถาบันมิให้เกิดการสูญเสียหรือเสียหาย
- 1.4 เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การปฏิบัติตามนโยบาย วิธีการ กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ มีความถูกต้องตามที่กำหนด
- 1.5 การเสนอแนะการปรับปรุงการควบคุม และการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง
- 1.6 เกิดระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2. การสอบทานและการติดตามแผนการปฏิบัติงานและผลการดำเนินงาน เพื่อให้แน่ใจว่าสอดคล้องและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

3. การให้ความสำคัญเป็นกรณีพิเศษกับสภาพแวดล้อมของความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล

3. อำนาจ

1. ผู้ตรวจสอบภายในมีความอิสระในการตรวจสอบตามที่เห็นสมควร ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพตรวจสอบภายใน
2. ผู้ตรวจสอบภายในมีสิทธิ ที่จะขอเข้าทำการตรวจสอบทรัพย์สิน กิจกรรมต่างๆ ของสถาบันฯ รวมทั้งเอกสาร หนังสือ บัญชี เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบงานฐานข้อมูล Information system จดหมายโต้ตอบและ รายงานต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของผู้ตรวจสอบภายใน
3. ผู้ตรวจสอบภายใน สามารถขอให้ผู้รับการตรวจให้ข้อมูล และคำชี้แจงในเรื่องที่ทำการตรวจสอบ

4. ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ

ผู้ตรวจสอบภายใน มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและประเมินผลความเพียงพอของมาตรการควบคุมภายใน ที่ฝ่ายบริหารกำหนด เพื่อป้องกันหรือลดโอกาสในการเกิดความเสียหาย ข้อผิดพลาด และการทุจริต และรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ

ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบภายใน ครอบคลุมถึงการตรวจสอบและการประเมินผลสำเร็จของทุกกิจกรรม ทุกหน่วยงานภายในสถาบัน

การตรวจสอบภายในสามารถกระทำได้ 4 ประเภท คือ

1. การตรวจสอบด้านการดำเนินการ/ด้านประสิทธิภาพ
2. การตรวจสอบด้านการเงิน
3. การตรวจสอบระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. การตรวจสอบด้านการปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด

การตรวจสอบภายในจะไม่เน้นการตรวจสอบประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะเลือกประเภทของการตรวจสอบที่เหมาะสมที่สุด โดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ และความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานผู้รับตรวจ การประเมินการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล กระทำได้ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยง

กระทำได้โดยการผลักดันให้เกิดระบบการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร ประเมินการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการจัดการความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญเพื่อให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพ

2. การควบคุม

กระทำได้โดยการประเมินประสิทธิผล และประสิทธิภาพของการควบคุม และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการควบคุมอย่างต่อเนื่อง

3. การกำกับดูแล

กระทำได้โดยการประเมินและปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแลให้ดีขึ้น โดย

- 3.1 การกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานของหน่วยงานผู้รับการตรวจ และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
- 3.2 การติดตามผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด
- 3.3 การให้ความมั่นใจว่า บุคลากรของหน่วยงานผู้รับการตรวจมีความรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจ และผลการปฏิบัติหน้าที่
- 3.4 การรักษาไว้ซึ่งคุณค่า หรือผลประโยชน์ของหน่วยงานผู้รับการตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

5. การปฏิบัติงานตรวจสอบ

1. ตรวจสอบหน่วยงานต่างๆ ภายในสถาบันให้เป็นไปตามแผน โดยมีมาตรฐานการตรวจสอบที่เป็นไปตามมาตรฐานของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย หรือตามมาตรฐานสากลหากไม่มีมาตรฐานในประเทศกำหนด เพื่อพิจารณาว่าได้มีการปฏิบัติงานตามแผนงาน นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์กร ตลอดจนระเบียบปฏิบัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. เมื่อการตรวจสอบเสร็จสิ้นสมบูรณ์ หัวหน้าผู้ตรวจสอบภายใน ต้องจัดให้มีการสรุปผลการตรวจสอบร่วมกับผู้บริหารหน่วยงานผู้รับการตรวจ ซึ่งจะต้องได้รับข้อมูลจากหน่วยงานผู้รับการตรวจเพื่อชี้แจง หรือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับข้อเท็จจริงและข้อบกพร่องที่ตรวจพบ และมาตรการแก้ไขปรับปรุง ก่อนที่จะนำเสนอในรายงานผลการตรวจสอบ
3. รายงานผลการตรวจสอบต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร อธิบายถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการตรวจสอบ ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ และข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง
4. ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ และติดต่อประสานงานกับผู้รับการตรวจ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง
5. หัวหน้าผู้ตรวจสอบภายใน ต้องพัฒนาบุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ให้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เพียงพอในการที่จะดำเนินการตรวจสอบเรื่องต่างๆ
6. ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทยกำหนดหรือตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้ตรวจสอบภายในสากล หากไม่มีจรรยาบรรณในประเทศ กำหนดด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี วางตัวเป็นกลาง รู้จักกาลเทศะ มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน

ประกาศ ณ วันที่ 10/เดือน..มิถุนายน... พ.ศ. 2568

.....
(นายไพรัช บุรพชัยศรี)
ประธานกรรมการตรวจสอบ

กฎบัตรฉบับทบทวน พ.ศ. 2568 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ
ตามที่ประชุมครั้งที่ ..2.../2568 เมื่อวันที่ 20/2/2568